



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

P/12/052
KGP-4101-02-06/2012

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2012 r.

Pan
Edward Osuch

Prezes Zarządu
Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Puławach Sp. z o.o.

ul. Dęblińska 7
24-100 Puławy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Przedsiębiorstwie Komunikacji Samochodowej w Puławach Sp. z o.o.², kontrolę wykorzystania pomocy publicznej uzyskanej ze środków Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców³ oraz jej efektów.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*⁴, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze *Wystąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia dotychczasowy sposób wykorzystania i rozliczenia przez Spółkę środków pomocy publicznej przyznanej na ratowanie oraz restrukturyzację. W ocenie NIK dotychczas nie osiągnięto jednak założonych efektów otrzymanej pomocy.

1) Stosownie do postanowień *rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorców*⁵, Spółka w dniu 13 grudnia 2009 r. wystąpiła

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dalej Spółka lub PKS.

³ Dalej FRP lub Fundusz.

⁴ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym przed 2 czerwca 2012 r.

⁵ Dz. U. Nr 80, poz. 543 (uchylone z dniem 27 września 2011 r.), dalej: *rozporządzenie w sprawie pomocy z 2007 r.*

do Ministerstwa Skarbu Państwa⁶ z dwoma wnioskami - o udzielenie pomocy publicznej na ratowanie w wysokości 320 tys. zł oraz na restrukturyzację w wysokości 1 500 tys. zł. Po wezwaniu do uzupełnienia brakujących dokumentów poprawiony wniosek o pożyczkę na ratowanie przekazano do MSP w dniu 22 marca 2010 r. We wniosku tym kwota pożyczki uległa obniżeniu do 260 798 zł. Spółka wraz z wnioskiem przekazała także *Plan restrukturyzacji PKS w Puławach Sp. z o.o. w okresie 2010-2012*.

Minister Skarbu Państwa⁷ w dniu 14 kwietnia 2010 r. wydał oświadczenie o zamiarze udzielenia pomocy i przekazał wniosek o pożyczkę do dalszego procedowania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Wniosek o pomoc na restrukturyzację pozostał natomiast bez rozpatrzenia. Pozytywną opinię UOKiK wydał w dniu 18 czerwca 2010 r., a Komisja Europejska (KE) zatwierdziła projekt pomocy w dniu 20 sierpnia 2010 r.

2) Umowę udzielenia pomocy publicznej na ratowanie w formie pożyczki na kwotę 260 798 zł, Minister SP podpisał z Zarządem Spółki w dniu 28 września 2010 r. Przeznaczeniem pożyczki była spłata zobowiązań publiczno-prawnych bez wskazania podmiotów, których wierzytelności mają być uregulowane.

2.1) Kwota pożyczki wpłynęła na wydzielony rachunek bankowy Spółki w dniu 30 września 2010 r. Wykorzystano ją na spłatę zaległości wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Przelewu środków dokonano następnego dnia po ich otrzymaniu, tj. w dniu 1 października 2010 r. Spółka terminowo przedłożyła Ministrowi SP sprawozdanie ze sposobu wykorzystania udzielonej pomocy publicznej, a także pozytywną opinię i raport biegłego rewidenta z dnia 30 maja 2011 r. z badania wykorzystania środków pomocy publicznej na ratowanie.

W ocenie NIK, przyznana pożyczka nie miała wpływu na zmianę sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki. Nieznacznie tylko zmniejszyła stan jej zobowiązań wobec ZUS, które wraz z odsetkami przed spłatą pożyczki sięgały prawie 2 mln zł. Zobowiązania ogółem Spółki na dzień 31 października 2010 r. wyniosły 7,1 mln zł, z tego wymagalne 4,8 mln zł. Do dnia 31 grudnia 2010 r. zobowiązania ogółem wzrosły do 7,8 mln zł, w tym wymagalne do 5,3 mln zł, a wobec ZUS do 2,7 mln zł.

2.2) Pomoc na ratowanie przyznana została na okres 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia pomocy przez KE. Naruszając postanowienia § 2 ust. 1 *umowy na ratowanie* Zarząd Spółki nie dokonał terminowego zwrotu otrzymanej pożyczki. Przelewu środków na rachunek MSP dokonano dopiero w dniu 19 stycznia 2012 r., tj. z prawie jedenastomiesięcznym opóźnieniem w stosunku do ustalonego terminu. Zarząd Spółki nie wnioskował do Ministra SP o przedłużenie okresu spłaty pożyczki. Prezes Zarządu wyjaśnił⁸, że Spółka po raz pierwszy występowała z wnioskami o pomoc publiczną i nie dysponowała odpowiednim kompleksowym wsparciem w zakresie regulacji unijnych i krajowych – odnoszących się do szczegółowych kwestii związanych z tą pomocą. Zarząd był przekonany że dotrzymanie terminu złożenia Planu Restrukturyzacji Spółki (zgodnie z zapisem § 2 ust. 2 *umowy na*

⁶ Dalej: MSP.

⁷ Dalej: Minister SP

⁸ Wyjaśnienie z dnia 19 lipca 2012 r.

ratowanie) oraz jego zatwierdzenie przez MSP nie wymaga od Spółki formalnego składania wniosku o przedłużenie terminu spłaty pożyczki. W tym przekonaniu – jak wynika z wyjaśnień - Zarząd Spółki utwierdził też fakt braku reakcji MSP.

Spółka nie spłaciła do czasu zakończenia kontroli oprocentowania pożyczki w wysokości 5 648,67 zł, pomimo iż miało to nastąpić w jednorazowej płatności wraz z kapitałem pożyczki. MSP naliczyło ponadto odsetki ustawowe od nieterminowego zwrotu kapitału i oprocentowania pożyczki, które za okres od dnia 20 lutego do dnia 30 listopada 2011 r. wyniosły 26 854,34 zł. Do dnia spłaty pożyczki tj. 19 stycznia 2012 r., odsetki ustawowe wyniosły dodatkowo 4 744,94 zł, a od 20 lutego do 30 czerwca 2012 r. odsetki od niespłaconego oprocentowania pożyczki wyniosły 327,93 zł. Prezes Zarządu wyjaśnił⁹, że spłata kapitału pożyczki była zawarta w kosztach zatwierdzonego przez MSP *Planu Restrukturyzacji Spółki do 2015 roku* w ramach środków pomocy publicznej na restrukturyzację. Plan zakładał otrzymanie tej pomocy w maju 2011 r., a faktycznie otrzymano ją w styczniu 2012 r. Odsetki od tej pożyczki Spółka zakładała spłacić ze środków własnych pochodzących ze sprzedaży części majątku, jednakże z powodu załamania się rynku nieruchomości wystąpiły trudności w upłynnieniu tego majątku. Pozyskiwane zaś przez Spółkę środki są wykorzystywane na bieżące wydatki związane z działalnością statutową. W dniu 4 lipca 2012 r. Spółka wystąpiła do Ministra SP o wyrażenie zgody na spłatę oprocentowania pożyczki z kwoty odsetek od lokat, na których umieszczono niewykorzystane jeszcze środki otrzymanej pomocy publicznej na restrukturyzację.

3) Drugi wniosek o udzielenie pomocy publicznej na restrukturyzację Spółka złożyła w MSP w dniu 27 grudnia 2010 r. wraz z „*Planem restrukturyzacji Spółki w okresie 2010-2013*”. W wyniku uzgodnień z MSP, Spółka przekazała w dniu 3 lutego 2011 r. skorygowany wniosek, dołączając do niego „*Plan restrukturyzacji Spółki w okresie 2010-2015*” oraz przedłożyła prognozy finansowe do 2015 r. Minister SP w dniu 25 stycznia 2011 r. wydał oświadczenie o zamiarze udzielenia pomocy publicznej na restrukturyzację” w formie podwyższenia kapitału o kwotę 5 280 485 zł. Ocena wniosku przez UOKIK została zakończona w dniu 23 lutego 2011 r., a projekt pomocy przekazano do notyfikacji KE. Po dodatkowych uzupełnieniach na żądanie KE; projekt został zatwierdzony w dniu 19 października 2011 r. W związku z pismem MSP z dnia 28 października 2011 r., Spółka złożyła wszystkie wymagane oświadczenia o spełnieniu wymagań do uzyskania pomocy oraz zmiany w *Planie restrukturyzacji w okresie 2010-2015* i *Harmonogram pozyskania środków finansowych i realizacji działań restrukturyzacyjnych Spółki w latach 2010-2015* - zatwierdzone w dniu 30 grudnia 2011 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki. Organ ten podjął także uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. Nowe udziały zostały objęte przez Skarb Państwa i pokryte w całości wkładem pieniężnym w kwocie 5 280 485 zł pochodzącym z FRP. Umowę przekazania środków finansowych z tytułu udzielenia pomocy publicznej na restrukturyzację (zwaną dalej *umową na restrukturyzację*) pomiędzy Ministrem SP, a Zarządem Spółki zawarto w dniu 9 stycznia 2012 r. Kwota pomocy wpłynęła na specjalnie utworzony rachunek bankowy Spółki w dniu 11 stycznia 2012 r.

⁹ Wyjaśnienie z dnia 10 lipca 2012 r.

3.1) Głównym celem strategicznym Spółki było odzyskanie i utrzymanie zdolności do przetrwania na rynku, w tym optymalizacja wielkości i struktury zatrudnienia oraz odzyskanie i utrzymanie płynności finansowej. Według założeń *Planu restrukturyzacji w okresie 2010-2015* koszty działań restrukturyzacyjnych (w obszarze zatrudnienia, majątku i zobowiązań) miały wynieść 14 902 564 zł, a do źródeł ich finansowania zaliczono wkład własny Spółki w kwocie 9 622 079 zł (65% kosztów ogółem) i środki z pomocy publicznej na restrukturyzację w kwocie 5 280 485 zł (35%).

Środki własne miały pochodzić z leasingu finansowego taboru samochodowego (5 447,1 tys. zł), sprzedaży nieruchomości w Rykach i w Puławach (łącznie 4 000 tys. zł) oraz z likwidacji starych autobusów (175 tys. zł). Planowano przeznaczyć je na sfinansowanie kosztów restrukturyzacji majątku (w kwocie 7 002,7 tys. zł) oraz na restrukturyzację zobowiązań (2 619,4 tys. zł.).

Do dnia 30 czerwca 2012 r. Spółka pozyskała środki własne w kwocie 1 060,1 tys. zł, tj. 11% zakładanej wielkości, w tym ze sprzedaży nieruchomości w Rykach (1 010 tys. zł, tj. 25,3% planu) oraz likwidacji starego taboru (50,1 tys. zł, tj. 28,6%). Środki te w całości przeznaczono na spłatę zobowiązań. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu¹⁰ – Spółka napotkała ogromne trudności z upłynnieniem majątku, jednak po analizie rynku przygotowuje do sprzedaży kolejne działki, które powinny być bardziej atrakcyjne dla potencjalnych nabywców.

Środki pomocy publicznej na restrukturyzację wydatkowano na podstawie uchwał Zarządu zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Poniesione wydatki były zgodne z planem wydatków do sfinansowania z pomocy publicznej, określonym w *Planie restrukturyzacji*.

W okresie od dnia 11 stycznia do dnia 30 czerwca 2012 r. z otrzymanej kwoty pomocy na restrukturyzację wykorzystano 3 860,9 tys. zł, tj. 73,1%, w tym na spłatę pożyczki na ratowanie (260,8 tys. zł), restrukturyzację zatrudnienia (263,6 tys. zł) i restrukturyzację zobowiązań przeterminowanych (3 336,5 tys. zł). Pozostałe środki przeznaczone mają być na sfinansowanie odsetek od leasingu za przewidywany do zakupu tabor autobusowy oraz na restrukturyzację zatrudnienia, która jest przeprowadzana w dłuższym okresie czasu. W *Planie restrukturyzacji* przewidziano zmniejszenie zatrudnienia o 109 etatów do końca 2015 r. NIK pozytywnie ocenia fakt, że do końca grudnia 2011 r. faktyczne zatrudnienie (266 etatów) było niższe od planowanego (284 etaty). Pozwoli to na szybsze zmniejszenie kosztów wynagrodzeń i zwiększenie poziomu wydajności.

W ocenie NIK, tempo wykorzystania środków z pomocy publicznej i ze środków własnych na zakup taboru autobusowego jest zbyt wolne. Spółka, pomimo relatywnie długiego okresu rozpatrywania przez MSP wniosku o przyznanie pomocy publicznej na restrukturyzację, nie przygotowała się odpowiednio do realizacji tego zadania. Przedłużający się proces sfinalizowania zakupu taboru autobusowego ogranicza potencjalne korzyści wynikające ze zmniejszenia kosztów eksploatacji nieekonomicznych i wysłużonych autobusów. Powoduje też konieczność utrzymywania środków na lokatach terminowych, co nie jest celem pomocy. W okresie od 11 stycznia do 30 czerwca 2012 r. Spółka lokowała wolne środki pomocy publicznej na restrukturyzację, na lokatach terminowych. Przychody z tytułu odsetek od 31 lokat wyniosły 38 322,21 zł.

¹⁰ Wyjaśnienie z dnia 19 lipca 2012 r.

Zgodnie z § 4 ust. 3 *umowy na restrukturyzację* oraz założeniami *Planu restrukturyzacji* Spółka zobowiązała się do niezwiększania zdolności produkcyjnych (usługowych) oraz do zastosowania środka wyrównawczego dla konkurencji w postaci likwidacji 67 najbardziej dochodowych kursów (38 regionalnych linii transportowych). Z utrzymywania tych linii w latach 2011-2015 Spółka mogłaby osiągnąć zysk w wysokości 824 tys. zł. Do dnia 30 czerwca 2012 r. zlikwidowano 41 kursów.

3.2) W dniu 30 kwietnia 2012 r. Spółka, zgodnie z § 5 tiret pierwszy *umowy na restrukturyzację*, przesłała do MSP sprawozdanie ze sposobu wykorzystania i efektów udzielonej pomocy publicznej na restrukturyzację w I kwartale 2012 r.

Z prawie miesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu ustalonego w § 3 pkt 5 *umowy na restrukturyzację* w dniu 25 kwietnia 2012 r., przekazała do MSP zaktualizowany *Plan Restrukturyzacji Spółki w okresie 2010-2015*, zakładający realizację założeń i osiągnięcie dodatnich efektów ekonomiczno-finansowych do końca 2013 r. Zdaniem Zarządu, realizacja tego planu jest obciążona dużym ryzykiem ze względu na nierealistyczne założenia przyjęte do jego budowy. Zarząd wnioskował do MSP o nieskracanie procesu restrukturyzacji Spółki do 2013 r. i pozostawienie pierwotnego okresu do 2015 r. Zaktualizowany plan został także negatywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą Spółki.

4) W okresie objętym kontrolą sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki stale się pogarszała. Odnotowano m.in. spadek wartości kapitałów własnych o 6 676,7 tys. zł (z 262,6 tys. zł w 2009 r. do – 6 414,1 tys. zł w 2011 r.), spadek wartości majątku obrotowego z 1 842,6 tys. zł w 2009 r. do 1 241,3 tys. zł w 2011 r., wzrost zobowiązań i rezerw na zobowiązania z 9 189,7 tys. zł w 2009 r. do 14 654,4 tys. zł w 2011 r., straty ze sprzedaży (–1 391,5 tys. zł w 2009 r., –2 287,0 tys. zł w 2010 r. i –3 082,3 tys. zł w 2011 r.), rosnące straty netto z – 421,5 tys. zł w 2009 r. do –3 885,8 tys. zł w 2011 r. Pogorszyły się również podstawowe wskaźniki finansowe: rentowność sprzedaży spadała z –5,3% w 2009 r. do –15,8% w 2011 r., wskaźnik ogólnego zadłużenia wzrósł z 97,2% w 2009 r. do 177,8% w 2011 r., a wskaźnik płynności ogólnej spadł z 0,3 w 2009 r. do 0,1 w 2011 r.

Wyniki te dalece odbiegają od założeń *Planu restrukturyzacji* na 2011 r. Stratę ze sprzedaży zaplanowano w nim na poziomie –2 080,7 tys. zł, faktycznie zaś wyniosła ona –3 082,3 tys. zł. Z działalności finansowej założono stratę w kwocie –168,5 tys. zł, faktyczna zaś była wielokrotnie wyższa i wyniosła –753,8 tys. zł. Wynik netto miał wynieść 402,9 tys. zł, natomiast odnotowano –3 885,8 tys. zł. Wskaźnik ogólnego zadłużenia oszacowano na poziomie 66,8%, faktycznie był ponad dwukrotnie wyższy i wyniósł 177,8%. Ponadto założono, że w dniu 31 grudnia 2011 r. zobowiązania ogółem wyniosą 6 841,2 tys. zł, faktycznie zaś osiągnęły wysokość 14 654,4 tys. zł.

W I półroczu 2012 r. sytuacja ekonomiczna Spółki nie uległa poprawie. W sprawozdaniach o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe F-01 za I i II kwartał 2012 r. wykazano straty ze sprzedaży w kwocie –1 039 tys. zł w I kwartale i –2 026 tys. zł w I półroczu, wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej: –73 tys. zł w I kwartale i –921 tys. zł w I półroczu, straty na działalności finansowej: –7 tys. zł w I kwartale i –14 tys. zł w I półroczu, straty netto: –1 129 tys. zł w I kwartale i –1 120 tys. zł

w I półroczu, a zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w I i II kwartale odpowiednio 12 195 tys. zł i 11 422 tys. zł.

Spółka nie potwierdziła salda należności wg stanu na 30 listopada 2011 r., o które zwracało się MSP. Prezes Zarządu wyjaśnił¹¹, że wynikało to z natłoku prac księgowych związanych z końcem roku i z niedopatrzenia.

5) NIK negatywnie ocenia przeprowadzony przez Spółkę w kwietniu 2012 r. przetarg nieograniczony na udzielenie zamówienia publicznego na zakup 15 autobusów i jednej naczepy ciężarowej, którego wartość oszacowano na kwotę 661 732,41 euro (2 659,9 tys. zł). W trakcie postępowania naruszono szereg przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹², co spowodowało brak rozstrzygnięcia przetargu w pięciu spośród sześciu wariantów przedmiotu zamówienia.

Ogłoszenia o zamówieniu, zamieszczone w miejscach publicznie dostępnych w siedzibie Spółki, nie spełniały minimalnych wymogów wymienionych w art. 41 *Pzp*. W ogłoszeniach nie podano adresu strony internetowej, na której zamieszczona była specyfikacja istotnych warunków zamówienia¹³ (pkt 3 przywołanego przepisu), informacji na temat wadium (pkt 8) oraz kryteriów oceny ofert i ich znaczenia (pkt 9). W Dzienniku Urzędowym UE informacja na temat kryteriów oceny ofert została zamieszczona nieprawidłowo, tj. w punkcie III.2 formularza dotyczącym warunków udziału (ppkt III.2.3 „Kwalifikacje techniczne”), zamiast w punkcie IV.2 dotyczącym kryteriów udzielenia zamówienia, a więc niezgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 842/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1564/2005¹⁴. Ogłoszenia o zamówieniu, zamieszczone w dzienniku¹⁵, w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego i na stronie internetowej nie zawierały także informacji o dniu przekazania ogłoszenia Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, czym naruszono art. 40 ust. 6 pkt 3 *Pzp*.

Spółka opisała przedmiot zamówienia w *siwz* niezgodnie z dyspozycją art. 29 ust. 1 *Pzp*. Nie określono oczekiwań w sposób wyczerpujący, dokładny i jednoznaczny, a brak sprecyzowanej koncepcji spowodował otrzymanie ofert nieodpowiadających potrzebom zamawiającego, a w konsekwencji ich odrzucenie. Na przykład, w żadnym z czterech (spośród sześciu) wariantów opisanego przedmiotu zamówienia dotyczących zakupu łącznie 11 używanych autobusów nie określono ich roczników czy minimalnego przebiegu, a dla autobusów używanych opisanych w dwóch wariantach (z czterech) nie podano wymagań w zakresie pojemności i mocy silnika.

W *siwz* nie zawarto niektórych wymaganych informacji przewidzianych w art. 36 ust. 1 *Pzp*. Analogicznie jak w ogłoszeniach o zamówieniach, w *siwz* brakowało oznaczenia kryteriów, którymi zamawiający miał się kierować przy wyborze oferty, a także sposobu oceny ofert (pkt 13 przywołanego przepisu) i wymagań dotyczących wadium (pkt 8). Nie podano również informacji o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty

¹¹ Wyjaśnienie z dnia 10 lipca 2012 r.

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 j.t. ze zm. Dalej: *Pzp*.

¹³ Dalej *siwz*.

¹⁴ Dz. Urz. UE L 222 z 27 sierpnia 2011 r. str. 1.

¹⁵ Gazeta Prawna

w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego (pkt 14), wymagań dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy (pkt 15), istotnych dla stron postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólnych warunków umowy albo wzoru umowy (pkt 16), pouczenia o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy w toku postępowania o udzielenie zamówienia (pkt 17).

Z naruszeniem art. 89 ust. 1 *Pzp* zamawiający odrzucił wszystkie oferty na używane autobusy złożone do czterech wariantów przedmiotu zamówienia. Komisja przetargowa nie dokonała prawidłowego bilansu każdego z dwóch kryteriów oceny (cena i stan techniczny pojazdów), podanych w *siwz*, i nie określiła punktacji dla każdej z ofert w poszczególnych kryteriach oceny oraz łącznej punktacji. W dokumentacji przetargowej brak było obiektywnej oceny ofert polegającej na przyznaniu każdej z nich odpowiedniej liczby punktów przez poszczególnych członków komisji. W uzasadnieniu wniosku o odrzucenie ofert, zawartym w protokole z dnia 18 czerwca 2012 r., Komisja podała zły stan techniczny samochodów, brak możliwości sprawdzenia pojazdów, które nie były przygotowane do eksploatacji, co stwierdzono w wyniku wizytacji w firmie oferenta, a także nieodpowiadającą Spółce markę pojazdu, duży przebieg czy wysoką cenę pojazdów. Zdaniem NIK, Zarząd Spółki dokonał oceny ofert w sposób uznaniowy i nieprzejrzysty, bez podstaw prawnych do ich odrzucenia. Było to skutkiem niewłaściwego określenia potrzeb Spółki i niedokładnego opisu przedmiotu zamówienia, a także kryteriów oceny ofert na etapie formułowania *siwz*. Również fakt dokonania wizytacji w firmie oferenta nie wynikał z warunków zawartych w *siwz*, a odległy w niektórych przypadkach termin realizacji zamówienia nie uprawniał Spółki do oceny nieprzygotowania pojazdu do eksploatacji. Należy również dodać, iż jedną z przyczyn braku ofert w przetargu w wariantcie dotyczącym zakupu naczepy ciężarowej był błąd na etapie ogłoszenia o zamówieniu, w którym nie określono pożądanego wieku (nowa, czy używana) naczepy. Informację tę uściślono dopiero w *siwz*.

Niezgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 *Pzp* w zawiadomieniach skierowanych do wykonawców, którzy złożyli oferty, zamawiający nie podał uzasadnienia prawnego odrzucenia ofert, a jako uzasadnienie faktyczne wymienił przyczyny wskazane w protokole z prac komisji przetargowej. W zawiadomieniu skierowanym do wykonawcy, którego oferta złożona w wariantcie na cztery nowe autobusy została uznana za najkorzystniejszą, nie podano terminu, po którego upływie umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta. Obowiązek określenia tego terminu wynikał z art. 92 ust. 1 pkt 4 *Pzp*.

W ogłoszeniu i *siwz* określono 30-dniowy termin związania ofertą, który rozpoczynał się wraz z upływem terminu składania ofert, tj. 6 czerwca 2012 r. Do 19 lipca 2012 r. Zarząd Spółki nie zawarł z wybranym w wyniku przetargu wykonawcą umowy na zakup 4 nowych autobusów. Zarząd nie wnioskował też o przedłużenie terminu związania ofertą zgodnie z art. 85 ust 2 *Pzp*. Prezes Zarządu wyjaśnił¹⁶, że w dniu 19 lipca 2012 r. Spółka otrzymała od wybranej firmy pismo zawierające gotowość dostawy nowych samochodów marki Mercedes Benz Sprinter zgodnie z warunkami wygranego przez nią przetargu. W ocenie NIK, takie postępowanie pozbawia Zarząd Spółki formalnych podstaw żądania zawarcia umowy z wybranym wykonawcą na warunkach określonych w złożonej ofercie ze względu na upływ jej ważności, może więc prowadzić do utraty efektów przeprowadzonego postępowania w ramach tego wariantu.

¹⁶ Wyjaśnienie z dnia 19 lipca 2012 r.

W związku z niedokonaniem zakupów w przetargu nieograniczonym w pięciu wariantach, Zarząd Spółki¹⁷ zwrócił się do MSP o wyrażenie zgody na zakup taboru autobusowego w trybie zapytania o cenę. NIK podziela stanowisko MSP, zawarte w piśmie z dnia 18 lipca 2012 r., iż wybór trybu udzielenia zamówienia nie należy do kompetencji Zgromadzenia Wspólników, lecz do zakresu działania Zarządu Spółki. W ocenie NIK, popełnione w trakcie postępowania nieprawidłowości uzasadniają konieczność ponownego przeprowadzenia przetargu nieograniczonego na zakup autobusów. Ponadto, zdaniem Izby, tryb zapytania o cenę nie jest trybem właściwym dla przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup taboru autobusowego.

6) Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) uregulowanie zobowiązań z tytułu oprocentowania pożyczki na ratowanie oraz odsetek ustawowych od nieterminowej spłaty kapitału i oprocentowania tej pożyczki,
- 2) zintensyfikowanie działań mających na celu zakup taboru autobusowego.
- 3) zapewnienie właściwego nadzoru nad realizacją zamówień publicznych, w celu niedopuszczenia do ponownego naruszenia przepisów *ustawy Prawo zamówień publicznych*.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Prezesa o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia po kontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor
Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
(-) Andrzej Otrębski

¹⁷ Pismo Prezesa Zarządu z dnia 03 lipca 2012 r., nr PKS/1204/07/2012/3.1.